

TA DOKUMENT PREDSTAVLJA ZBIR ODZIVOV JAVNOSTI IN JE NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

POVZETEK ODZIVOV GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV PROGRAMOV RTV SLOVENIJA, POSREDOVANIH PO TELEFONU, PO POŠTI IN PO ELEKTRONSKI POŠTI V INFORMACIJSKI CENTER VARUHINJE
od 1. do 31. maja 2009

Do konca meseca **maja** sem kot varuhinja prejela skupaj **28 pritožb**. Od tega po elektronski pošti 22, po telefonu 5 in po navadni pošti 1. Nekatera pisma in telefonski klici vsebujejo več različnih pritožb. Pogovorov z gledalci in dopisov, ki ne vsebujejo konkretnih in jasnih pritožb, v tem dnevniku ne omenjam.

Nekatere pritožbe, ki so zdaj že **stalnica**, so se zvrstile tudi v mesecu maju. To so predvsem tiste, ki opozarjajo na

- neprimernost vsebin televizijskih napovednikov in oglasov,
- neenakomerno jakost tona, preglasne napovedne špice oddaj, preglasno podloženo glasbo pod govorne dele
- veliko število oglasov na televiziji,
- pomanjkanje razvedrilnih oddaj in na
- pozen termin predvajanja oddaje Hri-bar.

Po **število in aktualnosti** so v tem mesecu izstopale pritožbe in dileme povezane z

- uvajanjem digitalnega televizijskega sistema in vprašanji v zvezi s
- kodiranjem oddaj televizije Slovenija, ki jih gledalci spremljajo preko satelita.

Televizija Slovenija

Informativni program

Z Zveze motoklubov Slovenije je prispel protest, ki opozarja na pomanjkljivo informiranje o vinjetnem sistemu za motoriste in terja k razmisleku o principih poročanja o njih. Nekaj poudarkov iz prejetega pisma navajam v nadaljevanju:

»...ob gledanju vaših dnevno informativnih oddaj ponovno razočarani ugotavljamo, da niste niti z eno samo besedo omenili, kakšen bo nov vinjetni sistem za motorna kolesa...«

»V mesecu marcu ste bili vsi mediji povabljeni na Okroglo mizo za večjo vidnost motoristov v cestnem prometu z mednarodno udeležbo v šentjakobskem gledališču v Ljubljani. NIHČE od vas ni prišel in posnel TV prispevka.

»V Sloveniji je trenutno registriranih več kot 40.000 motornih koles. Tudi teh 40.000 njihovih lastnikov ima doma električni priključek in so tako prisiljeni plačevati vašo TV naročnino. Kljub temu, da vam plačujemo naročnino, pa od vas ne dobimo za nas pomembnih informacij glede vinjet za motoriste. Vse s čimer nam v zadnjem času lahko "postrežete" so naši mrtvi kolegi na TV ekranu. Hvala lepa za tako nacionalno televizijo!«

Pripombe, ki so jih poslali z Zveze motoklubov Slovenije, očitno terjajo prevrednotenje nekaterih zakoreninjenih pogledov na motociklizem. Menim, da je pobuda vredna posluha in upam, da bodo novinarji RTV SLO prisluhnili opozorilu in javnost korektno obvestili tudi o manjkajoči temi.

Gledalec se je prizadeto odzval na izjavo Zmaga Jelinčiča pl. V Odmevih 6. 5. 2009, kjer opozarja na nesprejemljivost ravni javnega govora na nacionalni televiziji. Zapisal je sledeče:

»V sredo, 6. 5. 2009, je bil v oddaji Odmevi objavljen prispevek novinarke Petre Bezjak o pogovoru vodij parlamentarnih strank, v katerem so usklajevali stališča o predlogu evropskega komisarja Ollija Rehna glede slovensko-hrvaškega spora. Novinarka je med drugim objavila tudi izjavo predsednika Slovenske nacionalne stranke Zmaga Jelinčiča, ki jo tu navajam skupaj z novinarkinim spremnim besedilom:

- Petra Bezjak: "Opozicijska SNS pa že napoveduje, da bo, če bo Rehnov predlog sprejet, zahtevala interpelacijo.

- Zmago Jelinčič pl.: "Zagotovo interpelacija, pa še marsikaj drugega; jaz *upam* pa tudi kakšna kamnita kocka v okna tele hiše." [Pri tem pokaže na stavbo Vlade RS.]

Če na tem mestu pustim ob strani osebno odgovornost avtorja izjave, bi želel opozoriti na neustrezen prikaz novinarke, ravno kolikor jo je predstavila "nepriustransko". Tovrstne izjave namreč ni mogoče objaviti nevtralnno. Njena objava, kolikor gre za napeljevanje h kaznivemu dejanju, je po mojem prepričanju (pogojno) dopustna le tedaj, ko je pospremljena z eksplicitno kritiko in obsodbo. Pa vendar, tisto, kar je pri vsem morda najbolj šokantno, je, da ta objava tudi naknadno ni bila spoznana kot napaka. Prav ista izjava Zmaga Jelinčiča je bila povzeta tudi v vseh treh jutranjih poročilih dne 7. 5., in sicer z naslednjim spremnim besedilom:

"Na srečanje se je *ostro* odzval prvak Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič in povedal, da bo, če bo Rehnov predlog sprejet, stranka zahtevala interpelacijo."

Očitno je, da je to besedilo deloma dobesedno povzeto po prispevku Petre Bezjak, delno pa spremenjeno. Predvsem je izjavi dodana vrednostna opredelitev - v novi interpretaciji se je Jelinčič odzval "ostro". Če je bil izjava v Odmevih pospremljena povsem nevtralnno, pa ta vrednostna opredelitev še ni *obsodba*, temveč se še vedno

giblje v mejah "nepristranskosti", ali drugače, signalizira, da se Jelinčičeva izjava še vedno umešča znotraj sprejemljivega diskurza. Dopuščanje takšne ravni javnega govora gotovo ni tisto, kar si uredniki in novinarji pod tem bržkone predstavljajo, torej "nepristranska predstavitev mnenj", temveč je aktivno sodelovanje pri zniževanju ravni javnega diskurza in s tem prevzem posredne odgovornosti pri kaznivih dejanjih, ki bi odtod morebiti izšla.

Že vnaprej je mogoče ovreči morebiten odgovor, ki ga je mogoče formulirati sledeče: "Zmago Jelinčič pač ni podal druge izjave, kolikor pa je potrebno predstaviti stališča vseh udeležениh v pogovoru, ni preostalo drugega kot objava sicer sporne izjave." - Ta odgovor ne bi bil nezadosten le zaradi vprašljivega argumenta, po katerem je potrebno objaviti še tako sporno izjavo, temveč tudi zato, ker bi bil v celem napačen. Prav omenjena novinarka je namreč v Dnevniku (6. 5. 2009) objavila povsem drugačno Jelinčičevo izjavo:

"...ampak tudi izgubili popolno samostojnost na področju odločanja o lastnem morju. Hrvacije bi nam določili modalitete, kako se smemo voziti po lastnem morju."

Na kratko, pokaže se, da je šlo pri izjavi, objavljeni v Odmevih in jutranjih poročilih naslednjega dne, za zavestno izbiro med ponujenimi možnostmi ter se pri tem nikakor ni mogoče sklicevati na "objektivne okoliščine."

S strani odgovornega urednika informativnega programa sem prejela sledeče pojasnilo:

»Informativni program si pri izbiri delov objavljenih izjav pušča pravico samostojne uredniške presoje. Objavljena izjava je bila v kontekstu stališča, ki ga zastopa SNS, zato v njeni objavi ne vidimi nič spornega. Za morebitno kazensko odgovornost zaradi takšnih izjav poslanca in predsednika parlamentarne stranke pa mediji niso pristojni.«

V uredniške presoje ne bom posegala, sem pa mnenja, da takšna izjava pričakuje tudi primeren odziv novinarja in vrednostno kvalifikacijo.

Izobraževalni program

Gledalec je zapisal, da je že pred meseci poslal vprašanje na službo za stike z javnostjo zavoda RTVSLO pritožbo zaradi ukinitve oddaje **"Resnična resničnost"**. ...in do danes nisem prejel vašega odgovora... Le nacionalka ima s svojim privilegiranim statusom (financira se z naročnino in naj ne bi bila podvržena diktatu trga), možnost dolgoročno razvijati in vzpodbujati področja, ki širijo obzorja ljudi... To je le ena od potez, s katerimi televizija izgublja stik z mlajšimi oz. progresivno publiko.

Umeščanje oddaj v programsko shemo je v domeni vodstva televizije, torej v tem primeru direktorja televizije in urednice izobraževalnega programa. Ker je, po besedah urednice, tudi to jesen Izobraževalni program prejel skromna finančna sredstva za programsko leto in ker so oddajo ustvarjali honorarni sodelavci, se je urednica morala odločiti za programske prioritete.

Sicer pa menim, da so oddaje izobraževalnega programa TV Slo zelo kakovostne in ponujajo zanimive, raznotere vsebine.

Razvedrilni program

Gledalec je bil negativno presenečen nad dejstvom, da je osrednja gostja v oddaji **Spet doma** ves čas govorila v hrvaškem jeziku in ob tem ni bilo po njegovih besedah nobenega prevoda v slovenščino. Med drugim je zapisal: »Ker to vpliva na našo samopodobo in samozavest, si resnično želim, da mi pojasnite kašna pravila imate na rtv-ju glede tega.«

Pritožba ni utemeljena.

Gledalcu sem posredovala odgovor, katerega osrednji del navajam:

»TV SLO se zaveda, da je potrebno vsak del oddaje, ki ne poteka v slovenščini, prevesti. Kadar gre zgolj za en kratek klepet, to stori voditelj sam s povzemanjem oz. simultanim prevodom. Tokrat je bila ga. Tereza Kesovija glavna gostja in na ta način bi se dolžina oddaje preveč podaljšala, prav tako je bilo nesprejemljivo, da bi simultani prevod potekal čez živi govor gostje, zato so se odločili za podnaslavljanje, na kar je voditelj opozoril v oddaji, prav tako so ves čas na to opozarjali z grafičnim napisom. Na teletekstu TV Slovenija je bilo potrebno vtipkati številko strani (771) in gledalci so lahko spremljali simultani prevod z zgolj nekaj sekundno zamudo. Tak način prevajanja se je za oddajo v živo pokazal kot zelo dobrodošel in učinkovit način. Torej, oddaja je bila prevedena in tako bo tudi v prihodnje v takih primerih.«

Gledalka na nacionalni televiziji pogreša več zabavnih oddaj in sprostitve.

Gledalka je utemeljeno opozorila na več kakovostnega razvedrila.

Gledalec se je pritožil zaradi poznega termina oddaje **Hri-bar**.

Gledalec je, kot že drugi pred njim, opozoril na pozno uro, ob kateri je na sporedu oddaja Hri-bar zlasti, ker je začetek oddaje zelo nestalen.

Gledalka se je razburila zaradi obsežne delegacije, ki da je odpotovala na **Evrosong** v Moskvo.

Pritožba je neutemeljena.

Športni program

Gledalec je izrazil svoje ogorčenje v zvezi s terminom finalne UPC košarkaške lige, katerega izbira naj bi bila zaradi prenosa v pristojnosti RTV Slovenija, ker se je prekrival s terminom nogometne lige prvakov. Sledi nekaj poudarkov njegovega pisanja:

»Preprosto ne morem dojeti logike, ki stoji za samim datumom (sreda, 27.5.) in uro (20.00) za veliki finale lige UPC, ki ga prenaša drugi kanal "nacionalke". Na isti dan je (vsem športno razgledanim ni potrebe razlagati, kaj je na sporedu na ta dan, a

vseeno) že dalj časa na sporedu finale nogometne lige prvakov, ki ga bosta odigrala katalonski velikan Barcelona in angleški Manchester United. Prestižna nogometna tekma, ki pomeni nogometnim navdušencem isto ali podobno kot nam košarkarskim pomeni finale Evrolige, bo na sporedu ob 20.45, s tem da se bo neposredni prenos (uro pred tekmo je oddaja na temo lige prvakov, gostje debatirajo o sledeči si tekmi, to je nekaj kar pogrešam v košarki ob evroligaških tekmah, a to je spet druga tema!) na TV3 začel ob 19.40!«

»V sredo, je torej na RTV Slovenija, ob 20.00 na sporedu prva tekma finalne serije košarkarskega državnega prvenstva, na komercialni TV3 pa finale nogometne lige prvakov.

Urednik ŠP Mile Jovanovič se je zaradi načina pisanja gledalca, odgovoru odpovedal.

Tudi sama menim, da naloga nacionalne televizije ni prilagajanje programa drugim komercialnim mrežam.

Neprimernost vsebin napovednikov

Gledalka je kot že mnoge/-i pred njo opozorila na neprimernost vsebin napovednikov predvajanih v času pred in po večerni risanki.

Zapisala je sledeče: »Že dlje časa opažam, da pred in po risanki predvajate reklame, ki so neprimerne za otroške oči, ki so takrat zbrane pred ekrani. Nedavno tega je bil to film s kratkim izsekom spolnega akta, zdaj je to reklama za oddajo o Darfurju s strašnimi prizori iz tamkajšnjega življenja. Prosim za tehten premislek in čimprejšnje ukrepanje.«

S programa, ki pripravlja televizijske napovednike so zagotovili, da bolj skrbno pazijo na vsebine, ki se odvrtijo pred risankami in računajo, da razloga za podobne pritožbe v prihodnje ne bo več.

Sinhronizacija risank

Gledalec je ostro protestiral zaradi risanih filmov, ki jih predvaja nacionalka in niso sinhronizirani, temveč zgolj podnaslovljeni.

Z otroškega in mladinskega programa so posredovali pojasnilo, da so večerne risanke in tiste v Živ Žavu vselej sinhronizirane, v popoldanskem bloku, ki je namenjen šolarjem, ki že berejo, pa so oddaje podnaslovljene. Kakšna podnaslovljena serija je sicer še ostanek iz preteklih let, ko so imeli (tudi in predvsem tehnično) omejene možnosti za sinhronizacijo, je pa vsebinsko ustrezala programskim usmeritvam.

Jezik

Gledalka je opozorila na rabo besedne zveze "prikljenjen na invalidski voziček", ki je pogosta, ko je govora o invalidih. Zdi se ji neprimerna.

„Gledalka je utemeljeno zaznala zastarelo sintagmo, ki mora iz uporabe, saj je še iz časov, ko so bile še hiralnice in norišnice...“, je zapisal direktor TV SLO, Jože Možina.

Tudi sama sem tega mnenja, da je potrebno jezik posodobiti in ga prilagoditi današnjim pojmovanjem in sprejemanjem življenja drugačnih.

Gledalka se je pritožila, ker meni, da pozdrav Elen Batista Štader "Lepo pozdravljeni spoštovani gledalci" v Dnevniku velja zgolj gledalcem in ne tudi gledalkam.

Elen Batista pozdravi včasih gledalke in gledalce, pogosto le gledalce. Tudi ne naslavljam vselej poslank in poslancev, sodnikov in sodnic, učiteljev in učiteljic,...

Pritožba je neutemeljena, ker je besedna zveza tudi po zagotovilu lektorice slovnično korektna.

Oglasi

Gledalka je zapisala:

“Prosim ZA ukinitve reklamnega spota (farsa), ko policistka ustavi vozilo, katero je vozilo 58 km/h. Voznika samo opozori, da je prekršil hitrost in mu zaželi srečno vožnjo. Na Gorenjskem (Policija Kranj) dobiš za hitrost 58 km/h (OMEJITEV JE 50 KM/H) 80 Eur kazni. Če plačaš v osmih dneh je kazen 40 EUR. ...”

Gledalka se je pritožila v zvezi s TV prodajo, ki po njenem mnenju ne sodi na nacionalno televizijo temveč na komercialno televizijo.

Obstaja upravičen dvom ali je Tv prodaja v javnem interesu naših gledalcev.

Vodja službe za trženje RTV programov je sporočila, da je oglaševalska pogodba med RTV SLO in Studio Moderna podpisana za koledarsko leto 2008 in 2009, v pogodbi so opredeljeni dogovorjeni promet in prodajni pogoji. TV prodaja se predvaja v naših programih v skladu z Zakonom o medijih.

Gledalka je kritično izpostavila oglasne bloke, ki so na sporedu v terminu, ko je čas za Odmeve. Zapisala je naslednje: »...lahko bi rekla, da vam pišem v imenu svoje družine in še lepega števila znancev, ki pravijo, da bi lahko skočili iz kože: oddaja Odmevi je najavljena ob 22. uri, ali ob 22.05 ali pozneje, in skoraj REDNO nas ob uri (in minuti), ko bi se morala začeti, še nekaj debelih minut osrečujejo oglasi! Pri tem pa pri predhodni oddaji ne gre za nikakršno nepredvidljivo trajanje – npr. za prenos tekme ali prireditve, ampak za vnaprej posneto oddajo, za katero se tudi natančno vnaprej ve minutaža. Zato sklepam, da je podtikanje oglasov namerno in ga smatram za nesramnost - TV prisili gledalce, da spremljajo oglase, saj so pred sprejemnikom zaradi Odmevov in pač čakajo na začetek. Ali so ti oglasi zaradi tovrstne prisile vsaj kaj bolje plačani?

Gledalka je utemeljeno vztrajala pri tem, da pride do odgovora, kdo je za takšno stanje odgovoren. To ni prva pritožba na to temo, sa so oddaje pogosto daljše

od predvidene minutaže. Tudi tiste, ki ne potekajo v živo. Gledalci zato dobijo napačen vtis, da, je vzrok zamika začetkov oddaj v predvajanju oglasov.

S službe za trženje programa so posredovali sledeče pojasnilo:

“Planiranje programske sheme je v pristojnosti TV SLO. Mi izkoriščamo zakonsko dovoljenih 9 minut oglaševanja na polno uro, zaradi podaljšanja nekaterih oddaj (recimo včeraj) pa pride do zamika Odmevov.

Konkretno včeraj smo imeli pred Odmevi cca. 4 minute oglaševanja, nekaj je bilo tudi napovednikov, ki spadajo v pristojnost TV SLO...”

Iz programske sheme, je razvidno, da bi tudi brez oglasov prišlo do zamika Odmevov po 22.uri (oddaja Na lepše se je končala šele ob 22.05, torej ne ob načrtovanem času).

Z vodstva TV Slovenija so sporočili, da si prizadevajo za zmanjšanje kršenja minutaž in računajo, da bodo z natančnejšim dnevnim spremljanjem in opozarjanjem na kršitve od junija naprej dosegli bistveno izboljšanje.

Prenosi iz parlamenta

Gledalka je bila kritična do prenosov sej iz parlamenta, ki gredo v program na račun drugih oddaj. Za primer je navedla ponovitev oddaje Studio City, ki si je zaradi seje ni mogla ogledati.

Kritika je utemeljena, saj gledalci o spremembah programa niso obveščeni vnaprej, nimajo pa tudi dovolj informacij o tem, zakaj kljub parlamentarnemu programu TV3, nekatere prenose spremljajo na drugem programu.

RTV prispevek in TV program

Gledalec se je pritožil zaradi zvišanja prispevka, ki po njegovem mnenju ni odraz višje kvalitete predvajanega programa. Zapisal je: »V roku 1 meseca ste že drugič zvišali naročnino in to kar za slabih 10%.«

»...Glede programa pa bi se dalo kar dosti povedat. Mogoče samo na kratko kar se tiče slovenskih serij se samo ponavljajo, v soboto zvečer nimaš kaj gledat na nacionalki, edino kar je trenutno za pohvalit so Odmevi, Tednik in Na zdravje.

Gledalcu sem posredovala odgovor, katerega del navajam v nadaljevanju:,

...»Našteli ste nekaj oddaj, ki jih radi gledate in vsak gledalec ima svoje programske prioritete, ki jih rad spremlja in tudi pohvali. Prepričana sem, da nacionalna televizija močno odstopa od drugih komercialnih mrež s svojo bogato ponudbo kulturnih, izobraževalnih, dokumentarnih in otroških ter mladinskih oddaj. Kakovostnega razvedrila za sprostitev pa je v zadnjih letih ob sobotnih večerih res premalo.

V poletnih mesecih bo letos več premiernega programa in manj ponovitev. Spremljali boste lahko novo serijo oddaj Čez planke, urednice in voditeljice Mojce Mavec, serijo oddaj Slavka Hrena - Velika imena malega

ekrana, ki bo na sporedu ob nedeljah ali torkih zvečer v poletnih mesecih (ob 21h). V termin oddaje Spet doma bo TV SLO umestila slovenske igrane filme, v termin oddaje Na zdravje pa istovrstno ponudbo v obliki raznih narodnozabavnih festivalov. Oddaja Tednik bo na sporedu tudi v poletni programski shemi.

Tudi s pomočjo pritožb gledalcev, je vodstvo zaznalo, da je ponovitev res preveč in upam, da bo tako tudi v prihodnje.

Kar pa se naročnine tiče, vam moram sporočiti, da se ni podražila dvakrat v enem mesecu. Dejstvo je, da je vlada sprejela sklep o zvišanju naročnine za 1€ letos v mesecu aprilu, natančneje 8. aprila. Glede na število dni v mesecu aprilu se je zato v sorazmernem delu naročnina povišala le delno, torej za 0,8 €, v mesecu maju pa za celoten znesek, torej za 1 €.

Dejstvo je namreč, da se je pred letošnjim aprilom naročnina zadnjič povišala leta 2004 le za 3,5 %.«

Gledalec je izrazil kritiko na račun RTV prispevka in v tej luči televizijskega programa.

...»opažam da ste tudi na nacionalki začeli spuščati dolge reklamne bloke, kakor na komercialnih televizijah, npr. Pop TV-pa je za njih to razumljivo, ker jim je to glavni vir dohodka in niso vzdrževani s strani davkoplačevalcev, kakor vi!;

-druge televizije imajo bogatejše programe,... in filme, ne pa vi ko vrtite ene in iste;
-žalostno se mi tudi zdi da ne more biti nacionalka prioriteta pri izvajanju prenosov športnih reprezentančnih/svetovnih tekmovanj (npr. nogometno prvenstvo), ker nacionalko pa naj bi ja vsak lovil;....

Torej, zakaj bi plačeval za nekaj kar niti ne gledam?! Oziroma dajte gledalcu kar hoče gledati, ker za to tudi plača!

Vsekakor je kritika na račun dolgih oglasnih blokov, zaradi česar se oglašja vse več gledalcev, vredna razmisleka, prav tako tudi skrb, da bo na sporedu vse manj pomembnih športnih dogodkov.

Uveljavljanje digitalnega sistema

S kulturno gospodarske zveze je prišlo pismo, v katerem opozarjajo na dejstvo, da spričo uvajanja digitalnega televizijskega sistema obstaja resna skrb (in temu pritrujejo nekateri predstavniki stroke), da v prihodnosti v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem, ne bo več mogoče spremljati programov RTV Slovenija, ker naj naš sistem ne bi bil kompatibilen s tistim, ki ga bodo imeli v teh državah.

Tovrstni pomisleki so se v zadnjem času pojavili tudi v medijih, prav tako tudi odgovori nanje s strani RTV, kjer pristojni poudarjajo, da je obstoječi standard sprejela vlada RS v Strategiji RS za prehod na digitalno oddajanje. Ta standard je vpisan v dovoljenjih, ki jih izdaja Apek.

Vprašanj, dilem, kritik in celo vroče krvi je v zvezi s preходом na digitalni sistem pri naših gledalcih vse več. Očitno tudi znotraj stroke (to je mogoče

razbrati tudi iz polemik v dnevnem časopisju) obstajajo nekatera razhajanja in drugačni pogledi s tem v zvezi. V prihodnje bi veljalo resno pristopiti k organizaciji okrogle mize, ki bi razjasnila čim več podrobnosti ter upamo odpravila nekatere razloge za zaskrbljenost.

Spremljanje programov RTV preko satelita **Kodiranje programov in dekodirna kartica**

Gledalka je na varuhinjo naslovila pritožbo v zvezi s kodiranimi oddajami nacionalne televizije, ki jo spremljajo preko satelita:

»Mene pa bi samo zanimalo, zakaj sta 1. in 2. program TV SLOVENIJA zakodirana, ko je kakšen dober film, risanka ali pa prenos kakšne športne tekme.

To nas zelo moti, saj plačujemo RTV prispevek, lahko pa gledamo samo **ponovitve** eno za drugo. Zakodirano je tako preko Total tv kot preko klasičnega receiverja brez kartice.

Podobnih vprašanj je bilo veliko tudi minuli mesec. Sledi nekaj odgovorov in pojasnil pristojnih v zvezi s pričujočo problematiko.

»Naši naročniki lahko sprejemajo zakodirane in nekodirane dele programa preko satelita z ustreznim satelitskim sprejemnikom, ki mora imeti mesto za dekodirno kartico. Dekodirno kartico dobijo naši naročniki v službi za RTV prispevek. V primeru, da se naročnik nahaja na lokaciji, kjer ni možen sprejem s prizemeljske mreže oddajnikov in pretvornikov, naročniku sofinanciramo nabavo sprejemnika v protivrednosti 12-tih RTV prispevkov.«

»Mi za prosto predvajanje na satelitu nimamo avtorskih pravic, saj jih lahko pridobimo zgolj za ozemlje Slovenije (pravice so nedosegljivo drage, delen razlog pa tiči v tem, da smo med tistimi državami, ki tujih programov ne sinhronizirajo, temveč jih predvajajo v izvirniku (kar nas na primer ločuje od Poljakov in drugih, ki te pravice lažje pridobijo); na satelitu pa zato lahko oddajamo zgolj v kodirani obliki, o čemer podrobno govori tudi spletna stran

<http://www.rtvlo.si/modload.php?&c mod=static&c menu=1053500700>

Oddaje (torej tudi zakodirane) lahko vidijo vsi, ki imajo za to potrebno opremo in plačujejo RTV-prispevek.«

Gledalec iz Zagreba sprašuje, zakaj je Dnevnik TV Slovenije kodiran in ga ni mogoče spremljati.

Vodja naše satelitske postaje je odgovoril, da je očitno prišlo do napake v predvajanju programa, kjer neposredno sprožijo ukaz za zaklepanje. Končni odgovor je še v preverjanju.

...»Po pregledu SAT oddajnih evidenc za omenjeni datum (18.5.2009) ni bilo posebnosti, kot običajno je "zaklepanje" SAT oddaje vršila režija TV.

Program SLO TV2 je bil zaklenjen: 17.5.09 od 23:48 do naslednjega dne do 08:33 (kar sovpada s časom, ki ga gledalec navaja).

(če sprejemnik nima avtorizacije za pogojni dostop (naročniška kartica), ne more prikazati "zaklenjenih" programov.)

Možno je, da je prišlo do napake, saj se oddaje te zvrsti običajno oddajajo prosto.

Gledalka je na varuhinjo naslovila vprašanje v zvezi s dekodirno karico za sprejem programov nacionalne televizije prek satelita. Ker so tovrstne dileme pogoste, navajam jedro njene prošnje:

»Pred letom dni, sem si uredila satelitsko povezavo, s pomočjo katere sprejemam Slo1 in Slo2 preko satelita. V zgornjem nadstropju, si je vnukinja uredila svoj majhen televizijski sprejemnik, ker pa nimamo dveh dekodirnih kartic, ne more spremljati mnogo oddaj.

Vljudno vas prosim, če je možno dobiti še eno dodatno kartico za dodatni tv sprejemnik na istem naslovu in istem gospodinjstvu!«

S službe za RTV prispevek so sporočili, da se za isto gospodinjstvo lahko prejme še eno dekodirno kartico.

Ton

Gledalec se je pritožil zaradi preglasne glasbe v napovednih špicah in glasbenih podlagah oddaj v primerjavi z govornim delom.

Izpostavil je predvsem špico Dnevnika in zapisal, da je uvodni napovednik voditelja oz. voditeljice zaradi preglasne glasbe težko razumljiv.

Enako meni o prekinitvah oddaj z oglasi, ko preglasna špica udari na ves glas sredi umirjenega filma. Navedel je tudi primer dokumentarnega filma o grofih celjskih, kjer zaradi podložene glasbe ni slišal govorcev, čeprav je bila oddaja opremljena le s poznosrednjeveško glasbo flavt in lutenj.

Tovrstne pritožbe prejemam redno in prosim , da se jim prisluhne in ton uravnoteži.

Senzorno ovirani gledalci

V luči prizadevanj za premik v smeri k izboljšanju trenutnega stanja, se je name poovno obrnil njihov predstavnik:

»...kako daleč je razvojni projekt, o katerem ste govorili na zadnji seji PO? Rad bi sklical sejo PO, pa moram imeti otipljive informacije o poteku projekta, s katerim bo RTV odpravljala ovire senzornim invalidom, da bodo v enakopravnem položaju z vsemi drugimi gledalci... Digitalizacija zdaj ne more biti več izgovor za zanemarjanje senzorno oviranih gledalcev, posebno slepih in slabovidnih ter tistih, ki imajo ne invalidne težave z vidom. Gospodarska kriza in s tem povezana finančna stiska bi lahko bila izgovor, a razvojna sredstva na RTV ter višji RTV prispevek, pa reševanje diskriminiranega položaja omenjene populacije gledalcev in poslušalcev, vendarle omogočata. Potrebno je le spoznati, da je država skupaj z javnim zavodom RTV dolžna v najkrajšem času zagotoviti enake možnosti. Tehnični pogoji, če prav razumem, pa so z digitalizacijo že dani. Če ne gre drugače, je potrebno v zakon o

RTV zapisati povsem natančno kdo, na kakšen način in v kolikšnem času je dolžan to neenakost in deformacijo odpraviti. Senzorni invalidi ne morejo več čakati!»

Vsekakor mora TV SLO s tem v zvezi storiti nadaljnje korake, kar je sklenila tudi komisija za problematiko invalidov na seji 9.junija 2009.

Radio Slovenija

Gledalka se je pritožila nad, kot je sama dejala »popačenko slovenske himne« z mladimi moškimi glasovi na 1. radijskem programu 26. aprila okoli 6.30 zjutraj.

Pritožba ni utemeljena.

V nadaljevanju navajam del pojasnila urednice Tatjane Pirc, ki sem ga poslušalki posredovala .

26.4. so ob 6.29 na Prvem programu Radia Slovenija predvajali skladbo Zdravljica v izvedbi skupine Lačni Franz s prijatelji. V dnevnem koledarju so namreč povedali, da je bila tega dne obletnica prve objave te Prešernove pesmi, skladbo pa so v program vpletli kot nadgradnjo te informacije. Skladba je bila posneta kot uglasbitev Prešernove Zdravljice, še preden je njena zadnja kitica postala državna himna. Skladbe v tem kontekstu niso uporabili kot himno, temveč kot eno izmed izvedb Zdravljice. Teh izvedb je več in treba je dopuščati svobodo umetniškega izražanja, to raznolikost pa predstavljajo tudi v radijskem programu.

Skratka, v tem primeru ne gre za priredbo himne, ampak za priredbo Prešernove Zdravljice.

Teletekst

Bralec TTX se je pritožil na pisanje 1. maja 2009 v zvezi s praznikom dela. Nekaj njegovih misli povzemam;

»Ogorčen in prizadet sem zaradi vsebine današnje novice o 1. maju, prazniku dela. (»1. maj kot vsak drug praznik.« 1. maj je mednarodni praznik delavstva. Če se je nekoč praznovalo s slovesnimi pohodi, proslavami in veselicami, pa danes predstavlja predvsem dela prost dan.)

Če je res to glavna misel ob današnjem prazniku dela, ki ga proslavlja kar precej delavcev po vsej Sloveniji, potem nacionalna televizija ni moja televizija.«

Pritožba ni utemeljena.

S teleteksta so posredovali sledeče pojasnilo:

Pri omenjeni novici, ki je bila objavljena na teletekstu rtv slo, je šlo samo za zelo kratek delček pogovora-izjav dr. Bogataja, ki je bil v celoti objavljen na spletni strani www.rtv slo.si. Link:

http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=1&c_id=198591&tokens=bogataj

Morda je bil za teletekst res izbran nekoliko neposrečen izsek (glede na vsebino celotnega pogovora), vendar pa smo ob prvem maju objavili tudi še

veliko drugih novic, ki so predstavljale tudi drugačna, povsem nasprotna mnenja, in v takšnem kontekstu je potrebno tudi "brati" novice, ki izražajo mnenja posameznikov.